

УДК 81'25-028.26
DOI <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2022-86-20>

ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ФІЛЬМУ «ТУРИСТ»

Ортинська І. Л.

*магістриня кафедри прикладної лінгвістики
Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Національного університету «Львівська політехніка»
вул. Степана Бандери, 12, Львів, Україна
orcid.org/0000-0001-7661-0751
iryna.ortynska.mfpl.2021@lpnu.ua*

Гриців Н. М.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної лінгвістики
Національний університет «Львівська політехніка»
вул. Степана Бандери, 12, Львів, Україна
orcid.org/0000-0001-6660-7161
nataliia.m.hrytsiv@lpnu.ua*

Ключові слова:

*аудіовізуальний переклад,
голос за кадром, адаптація,
заміна, перефразування.*

Роботу зосереджено на дослідженні англо-українського перекладу. За основу взято фільм «Турист» – американський романтичний трилер режисера та продюсера Флоріана Хенкеля фон Доннерсмарка, відомого за своїми фільмами «Життя інших». У написанні сценарію брали участь Крістофер Маккуоррі та Джуліан Феллоуз. Картина стала римейком французької кримінальної драми Жерома Салле «Невловимий» / «Ентоні Циммер», який вийшов 5 роками раніше. Український переклад здійснено однією з найбільших кіностудій в Україні – пост-продакшену та дубляжу Le Doyen. У межах розвідки було подано види аудіовізуального перекладу, такі як: дублювання, голос за кадром, авторський коментар, вільний коментар, аудіопис, дубляж і титрування. Останній вид розкрито більш детально, де подано їхню класифікацію. Крім цього, згадано, яка важка праця перекладача, які завдання постають перед ним та які проблеми виникають під час перекладу. Крім видів перекладу, представлені також техніки, що найбільше використовує перекладач, – запозичення, калька, дослівний (або, як його ще часто називають, буквальний) переклад, транспозиція, адаптація, модуляція, підстановка і компенсація. Для перекладознавчого аналізу відібрано уривки оригінального сценарію та перекладу. Їх згруповано у такий спосіб: перефразування, антонімічний переклад, зворотний переклад, заміна, переклад ідіом та адаптація. У деяких прикладах використовувалася більше ніж одна методика перекладу. У минулому дослівний переклад був найчастіше уживаний, даючи неправильне розуміння ідіом та інших стилістичних зображень в оригінальному фільмі, таким чином втрачаючи контекст. Сьогодні цей спосіб перекладу зведений до мінімуму. Однією із найпоширеніших технік перекладу, яку використовує перекладач, є перефразування. Завдяки цьому переклад стає більш колоритним і ближчим до глядача.

THE INVESTIGATION OF THE ENGLISH-UKRAINIAN TRANSLATION OF THE MOVIE “TOURIST”

Ortynska I. L.

*Master Student at the Department of Applied Linguistics
Institute of Computer Sciences and Information Technology
of Lviv Polytechnic National University
Stepana Bandery str., 12, Lviv, Ukraine
orcid.org/0000-0001-7661-0751
iryana.ortynska.mfpl.2021@lpnu.ua*

Hrytsiv N. M.

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Applied Linguistics
Lviv Polytechnic National University
Stepana Bandery str., 12, Lviv, Ukraine
orcid.org/0000-0001-6660-7161
nataliia.m.hrytsiv@lpnu.ua*

Key words: *audiovisual translation, voice-over, adaptation, replacement, paraphrasing.*

The work concentrates on the study of the English-Ukrainian translation. Based on the film “Tourist” – American romantic thriller director and producer Florian Henkel von Donnersmark, the most famous for his movies “Life of others”. Christopher McQueen and Julian Fellow helped to write the script. The picture became a remake of the French criminal drama Jerome Salle’s “Undvigende” or “Anthony Zimmer”, which came out 5 years earlier. Ukrainian translation was carried out by one of the largest film studios in Ukraine for the post-production and dubbing Le Doyen. Audio-visual translation types include dubbing, voice-over, narration, free commentary, audio description and subtitling. Last type is disclosed in more detail, where their classification is presented. In addition, it is mentioned how difficult a translator’s work is, what tasks he or she faces, and what problems arise during translation. Beside the types of translation, the techniques most commonly used by the translator are also presented for example borrowing, calque, word for word (or, as it is often called, literal) translation, transposition, adaptation, modulation, compensation. For translation analysis, the original script and translation are selected. They are grouped in the following way: paraphrasing, antonymic translation, reverse translation, substitution (replacement), translation of idioms and adaptation. Some examples have more than one translation technique. In the past, word for word translation was often used to give an incorrect understanding of idioms and other stylistic images in the original film, thereby losing context. Today, this way of translation is brought to a minimum. One of the most common techniques translator uses is paraphrasing, which makes the translation more colorful and closer to the audience.

Вступ. Ми живемо у суспільстві, на яке впливають ЗМІ. З появою нових технологій з’явилися також нові форми міжнародної та міжкультурної комунікації, що призвело до нових форм перекладу. Кінематограф, як частина ЗМІ, став одним із найпоширеніших і найвпливовіших видів мистецтва. Переклад кінематографічної продукції називається аудіовізуальним перекладом, хоча можна

знайти багато синонімічних назв, як-от: переклад фільмів, телевізійний переклад, екранний переклад та багато інших. Аудіовізуальний переклад є одним із наймолодших напрямів теорії та досліджень перекладу, дослідження якого спрямоване на покращення результатів діяльності перекладачів, щоб відповідати очікуванням реципієнтів. На відміну від інших типів перекладів, він воло-

діє специфічними характеристиками, які вимагають спеціальних кроків для його виконання та стратегій перекладу, які можна використовувати. Його головною характеристикою є синхронізація вербальних і невербальних компонентів, що змушує перекладачів працювати не лише з текстами, а й іншими аспектами медіапростору. Стратегії перекладу розглядаються не у ситуативному контексті, а в ширшому глобальному значенні, що включає аудіовізуальний продукт загалом.

Об'єктом дослідження слугує сценарій американського романтичного трилера «Турист» та його український переклад.

Предметом дослідження виступають стратегії та види перекладу в англо-українському аудіовізуальному перекладі.

Матеріал дослідження – фільм «Турист». Тривалість фільму – 103 хвилини.

Мета дослідження – критичний аналіз в англо-українському аудіовізуальному перекладі фільму.

Завдання дослідження: виокремити види перекладу, ознайомитися з працею перекладача, визначити проблеми, з якими стикається тлумач і проаналізувати техніки перекладу.

Види аудіовізуального перекладу: теоретичні зауваги. Вчені виділяють приблизно десять видів аудіовізуального перекладу. Однак їх можна об'єднати у дві більші підгрупи: дублювання (revoicing) і субтитрування (subtitling). Дублювання – це термін, який використовується для позначення аудіовізуальних способів перекладу з метою повного або часткового покриття тексту оригінального продукту новим текстом цільової мови. Таким чином, дублювання можна розділити на такі види, як: голос за кадром або напівдубляж, авторський коментар, аудіоопис, вільний коментар і дубляж.

Голос за кадром – це метод, який передбачає попередньо записане повторення: через кілька секунд, протягом яких оригінальний звук повністю чутний, гучність зменшується, а голос, що читає переклад, стає помітним. Ця комбінація 'реалізму' (оригінальний звук залишається доступним на акустичному фоні) і майже повний переклад оригінального тексту робить закадровий голос особливо придатним для інтерв'ю, документальних фільмів та інших програм, які не потребують синхронізації губ. Озвучення також використовується нині для перекладу художніх фільмів для деяких невеликих ринків Європи та Азії, оскільки це значно дешевше, ніж дубляж [6].

Авторський коментар визначається як прийом аудіовізуального перекладу, а саме тлумачення автором певних слів, фрагментів чи сюжетних ліній свого твору у вигляді приміток та пояснень.

Вільний коментар – це варіація аудіовізуального джерела для абсолютно нової аудиторії. Він подається спонтанно, тому кінцевий продукт повністю відрізняється від оригіналу.

Аудіоопис перетворює візуальну інформацію на слова, передає візуальний образ у розмовну мову, доповнюючи таким чином звуки та діалоги з фільму. Аудіоопис виконує дві функції. З одного боку, це аудіовізуальний знак фільму, який незрячі не мають можливості побачити. З іншого боку, він доповнює «ціле» поясненнями звуків, які зрозумілі лише через їхній зв'язок із зображеннями, як і субтитри. Золоте правило аудіоопису передбачає: «опишіть те, що ви бачите». Аудіоопис візуалізовує людей, предмети, дії і, що важливіше, відображає настрій та емоційний вплив у сцені.

Дубляж – це вид міжмовного аудіовізуального перекладу, який передбачає повну зміну звукової доріжки мови оригіналу на звукову доріжку мови перекладу з метою трансляції в країнах, де мова оригіналу не є рідною мовою [4].

Субтитрування визначається як представлення перекладу діалогу у фільмі у вигляді заголовків, як правило, внизу зображення або знятого на екрані. Загалом субтитри не містять більше двох рядків, відображаються горизонтально – зазвичай у нижній частині екрана, хоча в деяких країнах, як-от Японія, вони також можуть бути вертикальними – і відображаються синхронно із зображенням і діалогом. Процес синхронізації відомий як виділення, підказка, синхронізація або вихід, і його можуть виконувати самі перекладачі або технічні спеціалісти, які знають програму субтитрів. Час перебування субтитрів на екрані залежить як від швидкості, з якою передається вихідний текст, так і від передбачуваної швидкості читання глядачами [5].

Субтитрування визначається як представлення перекладу діалогу у фільмі у формі заголовків, які зазвичай розташовані внизу зображення або кадру на екрані.

У своїй дослідницькій роботі за класифікацією текстів Р. Якобсона розробив власну класифікацію субтитрів і розділив їх на такі групи:

- внутрішньомовні, які також називаються вертикальними субтитрами, оскільки вони змінюють модальність сприйняття (розмовний текст перетворюється на письмовий без будь-яких змін);
- міжмовний, або так званий діагональний тип субтитрів, які змінюють як модальність сприйняття, так і мову;
- відкриті або необов'язкові представлені, які є невід'ємною фізичною частиною фільму чи телепрограми;
- закриті або додаткові, які представлені у вигляді телетексту, який можна переглянути за допомогою відповідного декодера.

На практиці рядок субтитрів повинен містити не більше тридцяти п'яти знаків. Оскільки можна використовувати лише нижню частину екрана, розглядаються лише дворядкові заголовки. Таким чином, обсяг тексту на одну репліку обмежений сімдесятьма знаками. Така мала кількість пояснюється тим, що субтитри повинні охоплювати якомога менше візуальної інформації і займати не більше 20% зображення на екрані. Пересічній людині цілком досить прочитати дворядковий субтитр, який складається з 60–70 знаків [3].

Праця перекладача. Щоб краще зрозуміти роботу перекладача, важливо детально розглянути всі етапи. Після отримання копії фільму та сценарію медіакомпанія передає його перекладачеві. Перекладач працює одночасно з текстами (сценарій) і відео. Перший етап роботи перекладача називається виявленням, або, інакше кажучи, з'ясуванням особливостей аудіодоріжки (мовного зображення, звукових і шумових ефектів) і відеодоріжки, яка також включає рішення про ступінь необхідності передачі тих чи інших елементів аудіовізуального тексту. Завершальним етапом роботи перекладача з аудіовізуальним текстом є синхронізація. На цьому етапі буває чимало викликів. Приміром, Робін Паквін, канадський філолог і перекладач, підсумував, що його перший переклад був добре синхронізований з фонетичної точки зору, але мав низку граматичних і лексичних відхилень, що означали не формальні помилки, а незручні іншомовні конструкції [4].

Під час спроби максимально синхронізувати текст оригіналу та перекладу перекладачі часто стають заручниками цільової мови, що призводить до мовного втручання. В результаті мова оригіналу втручається в мовну систему перекладу, що спостерігається навіть у разі перекладу на домінуючу рідну мову і може порушити будь-який мовний рівень.

З позиції навчання перекладу в останнє десятиліття лінгвісти, як правило, наголошували на необхідності взаємозв'язку навчального процесу з перекладацькою практикою та намаганням конкретизувати потреби та вимоги ринку. Крім того, дуже відома публікація «Дидактика аудіовізуального перекладу» (2008) під редакцією Хорхе Діаса Сінтаса зберігає спеціальний розділ для навчання та практики аудіовізуального перекладу. Зв'язок з перекладацькою практикою в навчанні з перекладу також можна побачити в останніх рекомендаціях щодо програм перекладацького навчання, які спрямовані на співпрацю з професійними організаціями та моделюють реальні практичні ситуації, щоб надати студенту перший контакт зі своєю майбутньою професією.

Перекладач стикається з лінгвістичними та технічними проблемами, які можуть вплинути

на відповідність та еквівалентність перекладу на додаток до синхронізації. Як показує практика, не завжди вдається усунути ці труднощі та уникнути помилок, які можна розділити на такі категорії:

- неістотні помилки в перекладі слова;
- неприпустимі помилки в перекладі ключового слова;
- неістотні помилки через несуттєве перетворення конструкції;
- суттєві помилки через значну трансформацію конструкції.

Наявність цих помилок призводить до неправильного уявлення режисерських ідей, які він хотів донести до глядача. Більше того, це є причиною неправильного розуміння фільму [1].

Техніки перекладу. Запозичення – це пряме перенесення слів з однієї мови в іншу без перекладу. Багато англійських слів «запозичено» в інші мови, наприклад: інтернет, програмне забезпечення, комп'ютери та електроніка, телефон, кіно, радіо, вірус, стратегія тощо.

Калька – дослівний переклад слова або фрази з мови оригіналу безпосередньо на мову перекладу може бути на лексичному або структурному рівні. Лінгвістичні впливи також можуть проявлятися в більш замаскованій формі, і є вагомі докази того, що кальки мають таку ж давню традицію в більшості європейських мов, як і запозиченнях [2].

Дослівний переклад може використовуватися в деяких мовах, але не в інших, залежно від структури речення. Іноді це працює, а іноді ні. Наприклад, наведено вище іспанське речення неможливо було перекласти французькою чи німецькою за допомогою цієї техніки, оскільки французька та німецька структури речень відрізняються. І оскільки одне речення можна перекласти буквально різними мовами, це не означає, що всі речення можна перекласти буквально.

Дослівний переклад, простіше кажучи, розширює сферу застосування кальки, але набагато більш прийнятним способом.

Транспозиція – це процес, коли частини мови змінюють свою послідовність під час перекладу. У певному сенсі це зміна класу слів. Граматичні структури часто відрізняються в різних мовах. Транспозиція часто використовується між англійською та іспанською мовами через переважну позицію дієслова в реченні: англійська часто має дієслово на початку речення; в іспанській може бути ближче до кінця. Це вимагає, щоб перекладач знав, що можна замінити категорію слів у цільовій мові, не змінюючи значення вихідного тексту [8].

Адаптація – це «найвільніший» вид перекладу. Він використовується в основному для п'єс (комедії та поезії; теми, персонажі, сюжети зазвичай зберігаються, культура SL перетворюється на

культуру TL, а текст переписується. Сумна практика буквального перекладу п'єси чи вірша, а потім переписування встановленим авторитетом, драматург чи поет створив багато невдалих адаптацій, але інші адаптації «врятували» п'єси того періоду [7].

Модуляція полягає у використанні фрази, яка відрізняється у вихідній і цільовій мовах для передачі однієї ідеї. За допомогою модуляції перекладач генерує зміну точки зору повідомлення, не змінюючи значення та не викликаючи почуття ніяковості у читача цільового тексту. Він часто використовується в межах однієї мови.

Компенсація. У загальних рисах компенсацію можна використовувати, коли щось не можна перекласти, а втрачене значення виражене в іншому місці тексту перекладу [5].

Дослідження англо-українського перекладу фільму «Турист»: практичний підхід

Техніки перекладу. Перефразування – це посилення або пояснення значення фрагмента тексту.

Креативна техніка перекладу перефразування використовується в таких випадках, коли необхідно залучити додаткові засоби вираження сенсу тексту оригіналу мовними засобами тексту перекладу, які стилістично поліпшують структуру і повідомлення тексту оригіналу.

– *What brings you to Venice?* – *Справи в Венеції?* [0:14:23–0:14:24]

Дія відбувається в поїзді. Головні герої не знають один одного, але для продовження розмови Френк запитав Елізу, чому вона їде до Венеції. Тут ми можемо побачити перефразування “*What brings you to Venice?*” – «Справи в Венеції?». Переклад тексту можна вважати адекватним.

– *Be a little more professional, guys.* – *Годі фігнею страждати.* [0:02:03–0:02:04]

Ось приклад перафраза: “*Be a little more professional, guys*” – «Годі фігнею страждати». Перекладач міг би використовувати дослівний переклад «Будьте трохи більш професійними, хлопці». Також у перекладі ми бачимо інший метод, який називається опущенням. Перекладач опускає слово «хлопці», що було б доречніше і змінило б контекст.

– *What's going on?* – *За що? Я ні в чому невинен!* [0:04:34–0:04:39]

Розшукуючи Олександра Пірса, поліція підозрює кожного чоловіка, який перебуває з Еліз. Цього разу листа їй доставив кур'єр. Коли поліція затримала кур'єра, він перелякано кричав: “*What's going on*”. Перекладач вирішив перефразувати цю репліку: «За що? Я ні в чому невинен!» незважаючи на дослівний переклад «Що відбувається?» тлумач добре передав емоції кур'єра. Таке рішення збагатило переклад.

– *I have an envelope for you.* – *Це прислали вам.* [0:03:22–0:03:23]

Цей приклад ілюструє ситуацію, коли офіціант підійшов до Елізи і сказав таке: “*I have an envelope for you*”. Перекладач використав перефразування, хоча міг і дослівний переклад «У мене є конверт для вас».

– *Why is all this happening?* – *Що це все означає?* [0:58:13–0:58:15]

– *You're actually come to do your job.* – *Ти вирішила нарешті принести користь.* [1:05:01–1:05:02]

У двох наведених вище прикладах перекладач також використовує перефразування. У першому прикладі перекладу ця репліка належить Френку, який не міг зрозуміти, чому саме його хочуть убити. Говорячи про переклад, ми бачимо яскравішу реакцію, ніж у простому перекладі. У другому прикладі слова належать Ачесону, до якого нарешті прийшла Еліза. Як виявилось, вона була агентом Скотланд-Ярду, але давно в ньому не працювала. Перекладач переклав “*to do your job*” як «принести користь», а не «робити свою роботу».

Антонімічний переклад визначається як спосіб перекладу, за якого стверджувальний елемент у тексті-джерелі перекладений заперечним елементом у цільовому тексті і, навпаки, заперечний елемент у тексті-джерелі перекладається за допомогою стверджувального елемента у цільовому, не змінюючи значення оригінального речення.

– *Do you think it's a little loose?* – *Здається, він трішки тугий?* [0:55:29–0:55:33]

Цей рядок є прикладом антонімічного перекладу. Слово “*loose*” має протилежний переклад як «тугий». Очевидно, перекладач використовує цей антонім навмисне, щоб показати скупість мафії. Перекладач змінює другу частину речення, яку можна перекласти так: «Як ви думаєте, він трохи вільний (розхристаний, не зібраний)?»

– *This is already good.* – *Це вже цікавіше.*

– *No, no.* – *Знаю, знаю.* [0:47:49–0:47:50]

У відділку поліції Френк сказав, що російська мафія хотіла його вбити, вважаючи, що це Олександр Пірс, але поліцейський не надто йому довіряв. Цей діалог супроводжується прикладом антонімічного перекладу. В українському перекладі бачимо зміну позитивного складника в оригінальному тексті на заперечний. “*No, no*” – «Знаю, знаю».

Зворотний переклад визначається подібно до антонімічного перекладу. Це режим перекладу, за допомогою якого один елемент протилежної пари, що використовується в тексті оригіналу, замінюється іншим елементом у тексті перекладу, як у наступному реченні:

– *Are you coming?* – *Ходімо.* [0:26:37–0:26:38]

Незважаючи на запитання, перекладач вирішив зробити ствердження. Проте, попри зміни,

перекладач не втратив змісту цього рядка. “Are you coming” можна перекласти як «Ви йдете?», але версія перекладача також прагматично адекватна.

– *What’s it say? – Прочитай! [1:05:46–1:05:47]*

У цьому прикладі перекладач змінює питання на твердження. Крім того, перекладач використовує перефразування “What’s it say?”, що можна перекласти як «Що там сказано?». Проте варіант перекладача є адекватним.

– *I’d really like to take these off. – Наручники зняти можете? [0:52:14–0:52:16]*

У цьому прикладі перекладач змінює твердження на запитання. “I’d really like to take these off” можна перекласти як «Я б дуже хотів їх зняти», але версія перекладача звучить більш неформально. Крім того, тут ми бачимо заміну з метою уточнення. В оригінальному тексті є слово “these”, яке перекладач замінює на «наручники».

– *I wish I could understand your choice in men. – Як ти їх вибираєш? Я не розумію. [1:05:46–1:05:47]*

Ось ще один приклад, коли твердження змінюється на запитання. Також у цьому рядку можна побачити перефразування: “I wish I could understand your choice in men” – «Як ти їх вибираєш? Я не розумію». Це збагачує переклад. Фразу з оригінального тексту також можна перекласти як «Я хотів би зрозуміти твій вибір чоловіків».

Заміна – це тип перекладацьких трансформацій, які найчастіше трапляються під час перекладу. У процесі перекладу змінюватися можуть як лексичні, так і граматичні одиниці.

– *Braces. Electronic cigarettes. – Дантист. Електронні сигарети. [1:27:40–1:27:41]*

У перекладі маємо: “Braces” відтворено як «Дантист», а інша версія може звучати як «Брекети». Споглядаємо заміну.

– *Invite me to dinner, Frank. – Запросіть мене в ресторан [0:15:16–0:15:18]*

Події розгортаються в поїзді, де зустрілися головні герої. Еліза хоче продовжити знайомство у вагоні-ресторані за чашкою чаю, тому її фраза “Invite me to dinner, Frank” спонукає Френка запросити її на вечерю. Перекладач замінює слово «вечеря» на «ресторан», але ці зміни припустимі, адже логічно, що обідатимуть у вагоні-ресторані. Також є згадка про ім’я «Френк», оскільки розмова йде між двома людьми, перекладач забрав із репліки звернення до чоловіка.

Ідіоми. Переклад ідіом є складним завданням для перекладачів через культурні відмінності між мовою оригіналу та мовою перекладу. Ідіоми привернули велику увагу в дослідженні шаблонної мови через їхню особливість. Крім того, ідіоми важко визначити чи точно описати.

– *Am I making myself crystal clear? – Ви зрозуміли правила цієї гри? [0:43:38–0:43:40]*

Тут маємо ідіому “make myself crystal clear”, що означає «виразити себе зрозуміло, висловлюватися чітко». В оригіналі акцент падає на особу, яка говорить, а у перекладі на тих, до кого були звернені ці слова.

– *I told the doorman you were my wife and I wanted to keep an eye on you. Italian are big on that kind of thing. – Я сказав, що ти моя жінка і, що я ревную тебе. Італійці люблять таке. [1:10:33–1:10:36]*

Ідіома “to keep an eye on someone” означає «спостерігати за кимось або чимось», але в українському перекладі ми маємо дієслово почуттів «ревнувати». У наступному реченні мовиться про італійців, і щоб показати, які вони ревниві, перекладач підібрав саме цей відповідник. Перекладач перефразував наступний рядок на основі попереднього речення: “that kind of thing” перекладається як «італійці люблять таке», «ревную тебе». Також подибуємо приклади пропуску: в тексті оригіналу є слово «швейцар», а в перекладі його опущено, попри це прагматично переклад точний. Присутня в прикладі й адаптація, оскільки перекладач хотів наголосити на особливості характеру італійців.

Висновки. У дослідженні представлено 16 прикладів технік перекладу, які згруповані таким чином: перефразування, антонімічний переклад, зворотний переклад, заміна, переклад ідіом та адаптація. Деякі приклади мали більше, ніж одну техніку.

У теоретичній частині розглянуто основні види аудіовізуального перекладу: дублювання і субтитрування. Своєю чергою дублювання поділено на голос за кадром або напівдубляж, авторський коментар, аудіоопис, вільний коментар і дубляж. Також розглянуто етапи праці перекладача та лінгвістичні проблеми, які виникають під час процесу. Курсивом окреслено методи перекладу, такі як антонімічний переклад, зворотний переклад, заміна, ідіоми та адаптація. До кожного виду перекладу подано приклади з фільму «Турист». Виокремлено основні особливості видів перекладу, які необхідно враховувати під час перекладу аудіовізуального продукту.

У практичній частині можемо побачити, що перекладач найчастіше використовував перефразування, адже під час перекладу тексту з однієї мови на іншу парафраз необхідний, щоб переконатися, що ключові ідеї тексту зрозумілі новому глядачу. Деякі фрази, ідіоми та синтаксис потрібно змінити, щоб була зрозуміла суть.

Перспектива дослідження полягає в подальшому вивченні якості перекладу в інших повнометражних фільмах на основі новітніх теорій кіноперекладу. Представлені у роботі техніки перекладу можуть бути використані для інших кінопроектів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Artiukh A.O. Classification of Translator's Mistakes in the Movie for the Ukrainian Audience. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Київ, 2015. № 5. С. 9–15.
2. Febryanto M., Sulyaningsih I., Zhafirah A.A. Analysis Of Translation Techniques And Quality Of Translated Terms Of Mechanical Engineering In Accredited National Journals. *Professional Journal of English Education*, 2021. № 1. С. 116–119.
3. Gottlieb H. Subtitling. / Baker M. (ed.) *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London, New York, 1998. Pp. 244–248.
4. Karamitroglou F. Towards a Methodology for the Investigation of Norms in Audiovisual Translation. Amsterdam, Atlanta, 2000. P. 300.
5. Konkulnovskiy V.V. Towards the problem of translation of film texts of comedy genre. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. Луганськ, 2011. № 16. С. 35–39.
6. Matkivska N. Audiovisual Translation: Conception, Types, Characters' Speech and Translation Strategies Applied. *Studies About Languages Kalby Studijos*. Kyiv. 2014. № 25. Pp. 38–41.
7. Newmark P. A Textbook of Translation. Gongkong : Shanghai Foreign Language Education Press. 1988. P. 292.
8. Umamaheshwari J. Techniques and Method's of Translation. *Journal of Humanities and Social Science*. P. 40–42.

REFERENCES

1. Artiukh, A.O. (2015) Classification of Translator's Mistakes in the Movie for the Ukrainian Audience. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy "Kyivskiy politekhnichnyi instytut"*, 5, 9–15.
2. Febryanto, M., Sulyaningsih, I., Zhafirah, A.A. (2021) Analysis Of Translation Techniques And Quality Of Translated Terms Of Mechanical Engineering In Accredited National Journals. *Professional Journal of English Education*, 1, 116–119.
3. Gottlieb, H. (1998) Subtitling. / Baker M. (ed.) *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, 244–248.
4. Karamitroglou, F. (2000) Towards a Methodology for the Investigation of Norms in Audiovisual Translation, 300.
5. Konkulnovskiy, V.V. (2011) Towards the problem of translation of film texts of comedy genre. *Visnyk of Lugansk National University named after Taras Shetvchenko*, 16 (227), 35–39.
6. Matkivska, N. (2014). Audiovisual Translation: Conception, Types, Characters' Speech and Translation Strategies Applied. *Studies About Languages Kalby Studijos*, 25, 38–41.
7. Newmark, P. (1988) A Textbook of Translation. *Shanghai Foreign Language Education Press*.
8. Umamaheshwari, J. Techniques and Method's of Translation. *Journal of Humanities and Social Science*, 40–42.